

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ
УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО»

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ
ЗЛОЧИННОСТІ імені АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»

*Присвячується 20-річчю
Національної академії правових
наук України*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
10–11 жовтня 2013 року

Харків
«Право»
2013

УДК 343.2/7
ББК 67.9(4УКР)308
A43

Редакційна колегія:
В. Я. Тацій (головний редактор)
В. І. Борисов (заступник головного редактора)
А. П. Гетьман, М. І. Панов, В. І. Тютюгін, В. С. Батиргареєва,
I. O. Зінченко, Н. В. Нетеса

A43 Актуальні проблеми кримінальної відповідальності : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 10–11 жовт. 2013 р. / редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. – Х. : Право, 2013. – 848 с.

ISBN 978-966-458-552-8

УДК 343.2/7
ББК 67.9(4УКР)308

© Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», 2013
© Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України, 2013
© Всеукраїнська громадська організація «Асоціація кримінального права», 2013
© «Право», 2013

ISBN 978-966-458-552-8

<i>Георгієвский Э. В.</i>	
НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ В ПРАВЕ ДРЕВНЕРУССКОГО ГОСУДАРСТВА.....	664
<i>Навроцька В. В.</i>	
НЕДОЛІКИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПРИМУСОВОГО ЗАХОДУ ВИХОВНОГО ХАРАКТЕРУ	669
<i>Тонков В. Е.</i>	
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ КВАЛИФИКАЦИИ НАРКОПРЕСТУПЛЕНИЙ	670
<i>Натиральська О. І.</i>	
ВІКТИМОЛОГІЧНЕ ЗАПОБІГАННЯ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА МОЛОДЬ ТА ПРОТИДІЯ МАСОВІЙ ВІКТИМІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ	675
<i>Овчаренко О. М.</i>	
ДО ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКУМУ ПОВОДЖЕННЮ В ОРГАНАХ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ	678
<i>Медицький І. Б.</i>	
ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВІД ТРИМАННЯ В ДИСЦИПЛІНАРНОМУ БАТАЛЬОНІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: СУЧASNІ РЕАЛІЇ	681
<i>Мирошниченко Т. М.</i>	
ЩОДО ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ В НОРМАТИВНОМУ РЕГУЛЮВАННІ ПРОВАДЖЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	685
<i>Дем'яненко Ю. І.</i>	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗНАЧЕННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ НЕДОТОРКАННОСТІ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ (СТ. 182 КК УКРАЇНИ)	688
<i>Лобань Д. М.</i>	
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НА ПІДСТАВІ УГОДИ. РОЛЬ ПРОКУРОРА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ НА ПІДСТАВІ УГОД.....	692
<i>Автухов К. А.</i>	
ЩОДО СПІВВІДНОШЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ТА МАТЕРІАЛЬНИХ НОРМ В КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОМУ ПРАВІ	695

СЕКЦІЯ № 4
ВЧЕННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
У ПРАЦЯХ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

<i>Кузембаєв О. С.</i>	
ДЖЕРЕЛА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ ТА ДЕЯКИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ	699

привести до того, що вони будуть зараз на слідчих суддів, може з'явитися інформація про те, що є незаконне обмеження в правах або її катують. У цьому випадку суддя повинен призначити перевірку.

Статтею 86 КПК передбачено, що докази, отримані внаслідок катування, жестокого, нелюдського або такого, що принижує гідність особи, поводження або погрози застосування такого поводження, є недопустимими.

Окремим напрямом розв'язання проблеми насильства в органах МВС є встановлення систем відеозапису з архівацією даних в окремих приміщеннях для проведення допитів, інших слідчих дій і опитувань громадян оперативними працівниками. Обладнання райвідділів міліції відповідною технічними засобами розпочалося у 2011 р. Розпорядженням МВС України від 31 березня 2011 р. №329 підпорядковані працівники пов'язуються проводити слідчі дії та опитування громадян виключно в таких приміщеннях після їх відповідного обладнання.

Правозахисники і співробітники МВС вважають прогресом створення відповідно до нового КПК України служби уповноважених з контролю за триманням затриманих. У штаті міліції передбачено 750 таких посад. Уповноважений повинен зареєструвати затриманого, переконатися в тому, що йому немає слідів побоїв, у разі потреби забезпечити надання йому юридичної допомоги. Робота цього уповноваженого сприятиме скороченню випадків насильства в органах міліції.

I. Б. Медицький, к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального права Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ТРИМАННЯ В ДИСЦИПЛІНАРНОМУ БАТАЛЬОНІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: СУЧASNІ РЕАЛЇ

Аналізируются современные условия отбывания наказания в виде содержания в дисциплинарном батальоне военнослужащих и связанные с этим проблемы дости-
жения цели наказания.

Аналізуються сучасні умови відбування покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців та пов'язані із цим проблеми дослідження.

The modern terms of serving of punishment in the type of holding in the disciplinary battalion of servicemen are analyzed and the problems of gaining end of punishment related to it.

Чинну систему покарань можна охарактеризувати як спрямовану на гуманізації, у тому числі, й через збільшення її обсягу за рахунок нових видів. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців (далі по тексту – в/с) не є новелю КК України. Військові підрозділи, у складі яких відбували покарання порушники військового порядку (переважно – солдати-утікачі), сформовані ще у 1826 р. під час правління імператора Миколи I. Відбуваючи покарання, засуджені працювали на важких роботах, займалися різними «солдатськими премудростями низкингів». Після відбуття повного строку покарання та за умови позитивної характеристики з боку командування роти, арештантів могли повернути до армії¹.

У КК тримання в дисциплінарному батальйоні в/с передбачено санкціями статей 402-407, 409, 411-414 та 421 розділу XIX (Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)). Як випливає зі змісту ст. 62 КК, аналізований вид покарання призначається у випадках, передбачених Кодексом. Проте ця норма наділяє суд правом (з урахуванням обставин справи та особи засудженого) замінити в/с позбавленням волі на тримання в дисциплінарному батальйоні, навіть якщо санкція статті не передбачає такого виду покарання.

Останнім часом у науковій літературі триває дискусія з приводу здійсненості подальшого існування в системі покарань означеного виду. З одного боку, реалізація такого кроку може «гальмувати» процес подальшої гуманізації інституту покарання у кримінальному судочинстві, однак із принципів якого є широке застосування альтернативи позбавленню волі. З другого ж, – наводяться достатньо переконливі аргументи, які свідчать про значну «втрату» ним свого потенціалу.

Сьогодні у складі Військової служби правопорядку Збройних Сил України функціонує один дисциплінарний батальйон. Відомості статистики свідчать про негативну динаміку застосовуваних судами покарань

¹ Сарнавський, О.М. Теоретичні та прикладні проблеми призначення та використання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців // Теоретичні та прикладні проблеми сучасного кримінального права : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Луганськ, 19-20 квітня 2012 р.). – Луганськ: РВВДУВУ, ім. Е.О. Ділоренка, 2012. – С. 459.

цього виду: у них – 0, у 2005 р. засуджено кількість покараних лише 111 осіб.

Навіть угорські військові відмінно показали результати: у 2005 р. засуджено 111 осіб, у 2006 р. – 100, у 2007 р. – 100, у 2008 р. – 100, у 2009 р. – 100, у 2010 р. – 100, у 2011 р. – 100, у 2012 р. – 100, у 2013 р. – 100, у 2014 р. – 100, у 2015 р. – 100, у 2016 р. – 100, у 2017 р. – 100, у 2018 р. – 100, у 2019 р. – 100, у 2020 р. – 100, у 2021 р. – 100, у 2022 р. – 100, у 2023 р. – 100, у 2024 р. – 100, у 2025 р. – 100, у 2026 р. – 100, у 2027 р. – 100, у 2028 р. – 100, у 2029 р. – 100, у 2030 р. – 100, у 2031 р. – 100, у 2032 р. – 100, у 2033 р. – 100, у 2034 р. – 100, у 2035 р. – 100, у 2036 р. – 100, у 2037 р. – 100, у 2038 р. – 100, у 2039 р. – 100, у 2040 р. – 100, у 2041 р. – 100, у 2042 р. – 100, у 2043 р. – 100, у 2044 р. – 100, у 2045 р. – 100, у 2046 р. – 100, у 2047 р. – 100, у 2048 р. – 100, у 2049 р. – 100, у 2050 р. – 100, у 2051 р. – 100, у 2052 р. – 100, у 2053 р. – 100, у 2054 р. – 100, у 2055 р. – 100, у 2056 р. – 100, у 2057 р. – 100, у 2058 р. – 100, у 2059 р. – 100, у 2060 р. – 100, у 2061 р. – 100, у 2062 р. – 100, у 2063 р. – 100, у 2064 р. – 100, у 2065 р. – 100, у 2066 р. – 100, у 2067 р. – 100, у 2068 р. – 100, у 2069 р. – 100, у 2070 р. – 100, у 2071 р. – 100, у 2072 р. – 100, у 2073 р. – 100, у 2074 р. – 100, у 2075 р. – 100, у 2076 р. – 100, у 2077 р. – 100, у 2078 р. – 100, у 2079 р. – 100, у 2080 р. – 100, у 2081 р. – 100, у 2082 р. – 100, у 2083 р. – 100, у 2084 р. – 100, у 2085 р. – 100, у 2086 р. – 100, у 2087 р. – 100, у 2088 р. – 100, у 2089 р. – 100, у 2090 р. – 100, у 2091 р. – 100, у 2092 р. – 100, у 2093 р. – 100, у 2094 р. – 100, у 2095 р. – 100, у 2096 р. – 100, у 2097 р. – 100, у 2098 р. – 100, у 2099 р. – 100, у 20100 р. – 100, у 20101 р. – 100, у 20102 р. – 100, у 20103 р. – 100, у 20104 р. – 100, у 20105 р. – 100, у 20106 р. – 100, у 20107 р. – 100, у 20108 р. – 100, у 20109 р. – 100, у 20110 р. – 100, у 20111 р. – 100, у 20112 р. – 100, у 20113 р. – 100, у 20114 р. – 100, у 20115 р. – 100, у 20116 р. – 100, у 20117 р. – 100, у 20118 р. – 100, у 20119 р. – 100, у 20120 р. – 100, у 20121 р. – 100, у 20122 р. – 100, у 20123 р. – 100, у 20124 р. – 100, у 20125 р. – 100, у 20126 р. – 100, у 20127 р. – 100, у 20128 р. – 100, у 20129 р. – 100, у 20130 р. – 100, у 20131 р. – 100, у 20132 р. – 100, у 20133 р. – 100, у 20134 р. – 100, у 20135 р. – 100, у 20136 р. – 100, у 20137 р. – 100, у 20138 р. – 100, у 20139 р. – 100, у 20140 р. – 100, у 20141 р. – 100, у 20142 р. – 100, у 20143 р. – 100, у 20144 р. – 100, у 20145 р. – 100, у 20146 р. – 100, у 20147 р. – 100, у 20148 р. – 100, у 20149 р. – 100, у 20150 р. – 100, у 20151 р. – 100, у 20152 р. – 100, у 20153 р. – 100, у 20154 р. – 100, у 20155 р. – 100, у 20156 р. – 100, у 20157 р. – 100, у 20158 р. – 100, у 20159 р. – 100, у 20160 р. – 100, у 20161 р. – 100, у 20162 р. – 100, у 20163 р. – 100, у 20164 р. – 100, у 20165 р. – 100, у 20166 р. – 100, у 20167 р. – 100, у 20168 р. – 100, у 20169 р. – 100, у 20170 р. – 100, у 20171 р. – 100, у 20172 р. – 100, у 20173 р. – 100, у 20174 р. – 100, у 20175 р. – 100, у 20176 р. – 100, у 20177 р. – 100, у 20178 р. – 100, у 20179 р. – 100, у 20180 р. – 100, у 20181 р. – 100, у 20182 р. – 100, у 20183 р. – 100, у 20184 р. – 100, у 20185 р. – 100, у 20186 р. – 100, у 20187 р. – 100, у 20188 р. – 100, у 20189 р. – 100, у 20190 р. – 100, у 20191 р. – 100, у 20192 р. – 100, у 20193 р. – 100, у 20194 р. – 100, у 20195 р. – 100, у 20196 р. – 100, у 20197 р. – 100, у 20198 р. – 100, у 20199 р. – 100, у 20200 р. – 100, у 20201 р. – 100, у 20202 р. – 100, у 20203 р. – 100, у 20204 р. – 100, у 20205 р. – 100, у 20206 р. – 100, у 20207 р. – 100, у 20208 р. – 100, у 20209 р. – 100, у 20210 р. – 100, у 20211 р. – 100, у 20212 р. – 100, у 20213 р. – 100, у 20214 р. – 100, у 20215 р. – 100, у 20216 р. – 100, у 20217 р. – 100, у 20218 р. – 100, у 20219 р. – 100, у 20220 р. – 100, у 20221 р. – 100, у 20222 р. – 100, у 20223 р. – 100, у 20224 р. – 100, у 20225 р. – 100, у 20226 р. – 100, у 20227 р. – 100, у 20228 р. – 100, у 20229 р. – 100, у 20230 р. – 100, у 20231 р. – 100, у 20232 р. – 100, у 20233 р. – 100, у 20234 р. – 100, у 20235 р. – 100, у 20236 р. – 100, у 20237 р. – 100, у 20238 р. – 100, у 20239 р. – 100, у 20240 р. – 100, у 20241 р. – 100, у 20242 р. – 100, у 20243 р. – 100, у 20244 р. – 100, у 20245 р. – 100, у 20246 р. – 100, у 20247 р. – 100, у 20248 р. – 100, у 20249 р. – 100, у 20250 р. – 100, у 20251 р. – 100, у 20252 р. – 100, у 20253 р. – 100, у 20254 р. – 100, у 20255 р. – 100, у 20256 р. – 100, у 20257 р. – 100, у 20258 р. – 100, у 20259 р. – 100, у 20260 р. – 100, у 20261 р. – 100, у 20262 р. – 100, у 20263 р. – 100, у 20264 р. – 100, у 20265 р. – 100, у 20266 р. – 100, у 20267 р. – 100, у 20268 р. – 100, у 20269 р. – 100, у 20270 р. – 100, у 20271 р. – 100, у 20272 р. – 100, у 20273 р. – 100, у 20274 р. – 100, у 20275 р. – 100, у 20276 р. – 100, у 20277 р. – 100, у 20278 р. – 100, у 20279 р. – 100, у 20280 р. – 100, у 20281 р. – 100, у 20282 р. – 100, у 20283 р. – 100, у 20284 р. – 100, у 20285 р. – 100, у 20286 р. – 100, у 20287 р. – 100, у 20288 р. – 100, у 20289 р. – 100, у 20290 р. – 100, у 20291 р. – 100, у 20292 р. – 100, у 20293 р. – 100, у 20294 р. – 100, у 20295 р. – 100, у 20296 р. – 100, у 20297 р. – 100, у 20298 р. – 100, у 20299 р. – 100, у 20300 р. – 100, у 20301 р. – 100, у 20302 р. – 100, у 20303 р. – 100, у 20304 р. – 100, у 20305 р. – 100, у 20306 р. – 100, у 20307 р. – 100, у 20308 р. – 100, у 20309 р. – 100, у 20310 р. – 100, у 20311 р. – 100, у 20312 р. – 100, у 20313 р. – 100, у 20314 р. – 100, у 20315 р. – 100, у 20316 р. – 100, у 20317 р. – 100, у 20318 р. – 100, у 20319 р. – 100, у 20320 р. – 100, у 20321 р. – 100, у 20322 р. – 100, у 20323 р. – 100, у 20324 р. – 100, у 20325 р. – 100, у 20326 р. – 100, у 20327 р. – 100, у 20328 р. – 100, у 20329 р. – 100, у 20330 р. – 100, у 20331 р. – 100, у 20332 р. – 100, у 20333 р. – 100, у 20334 р. – 100, у 20335 р. – 100, у 20336 р. – 100, у 20337 р. – 100, у 20338 р. – 100, у 20339 р. – 100, у 20340 р. – 100, у 20341 р. – 100, у 20342 р. – 100, у 20343 р. – 100, у 20344 р. – 100, у 20345 р. – 100, у 20346 р. – 100, у 20347 р. – 100, у 20348 р. – 100, у 20349 р. – 100, у 20350 р. – 100, у 20351 р. – 100, у 20352 р. – 100, у 20353 р. – 100, у 20354 р. – 100, у 20355 р. – 100, у 20356 р. – 100, у 20357 р. – 100, у 20358 р. – 100, у 20359 р. – 100, у 20360 р. – 100, у 20361 р. – 100, у 20362 р. – 100, у 20363 р. – 100, у 20364 р. – 100, у 20365 р. – 100, у 20366 р. – 100, у 20367 р. – 100, у 20368 р. – 100, у 20369 р. – 100, у 20370 р. – 100, у 20371 р. – 100, у 20372 р. – 100, у 20373 р. – 100, у 20374 р. – 100, у 20375 р. – 100, у 20376 р. – 100, у 20377 р. – 100, у 20378 р. – 100, у 20379 р. – 100, у 20380 р. – 100, у 20381 р. – 100, у 20382 р. – 100, у 20383 р. – 100, у 20384 р. – 100, у 20385 р. – 100, у 20386 р. – 100, у 20387 р. – 100, у 20388 р. – 100, у 20389 р. – 100, у 20390 р. – 100, у 20391 р. – 100, у 20392 р. – 100, у 20393 р. – 100, у 20394 р. – 100, у 20395 р. – 100, у 20396 р. – 100, у 20397 р. – 100, у 20398 р. – 100, у 20399 р. – 100, у 20400 р. – 100, у 20401 р. – 100, у 20402 р. – 100, у 20403 р. – 100, у 20404 р. – 100, у 20405 р. – 100, у 20406 р. – 100, у 20407 р. – 100, у 20408 р. – 100, у 20409 р. – 100, у 20410 р. – 100, у 20411 р. – 100, у 20412 р. – 100, у 20413 р. – 100, у 20414 р. – 100, у 20415 р. – 100, у 20416 р. – 100, у 20417 р. – 100, у 20418 р. – 100, у 20419 р. – 100, у 20420 р. – 100, у 20421 р. – 100, у 20422 р. – 100, у 20423 р. – 100, у 20424 р. – 100, у 20425 р. – 100, у 20426 р. – 100, у 20427 р. – 100, у 20428 р. – 100, у 20429 р. – 100, у 20430 р. – 100, у 20431 р. – 100, у 20432 р. – 100, у 20433 р. – 100, у 20434 р. – 100, у 20435 р. – 100, у 20436 р. – 100, у 20437 р. – 100, у 20438 р. – 100, у 20439 р. – 100, у 20440 р. – 100, у 20441 р. – 100, у 20442 р. – 100, у 20443 р. – 100, у 20444 р. – 100, у 20445 р. – 100, у 20446 р. – 100, у 20447 р. – 100, у 20448 р. – 100, у 20449 р. – 100, у 20450 р. – 100, у 20451 р. – 100, у 20452 р. – 100, у 20453 р. – 100, у 20454 р. – 100, у 20455 р. – 100, у 20456 р. – 100, у 20457 р. – 100, у 20458 р. – 100, у 20459 р. – 100, у 20460 р. – 100, у 20461 р. – 100, у 20462 р. – 100, у 20463 р. – 100, у 20464 р. – 100, у 20465 р. – 100, у 20466 р. – 100, у 20467 р. – 100, у 20468 р. – 100, у 20469 р. – 100, у 20470 р. – 100, у 20471 р. – 100, у 20472 р. – 100, у 20473 р. – 100, у 20474 р. – 100, у 20475 р. – 100, у 20476 р. – 100, у 20477 р. – 100, у 20478 р. – 100, у 20479 р. – 100, у 20480 р. – 100, у 20481 р. – 100, у 20482 р. – 100, у 20483 р. – 100, у 20484 р. – 100, у 20485 р. – 100, у 20486 р. – 100, у 20487 р. – 100, у 20488 р. – 100, у 20489 р. – 100, у 20490 р. – 100, у 20491 р. – 100, у 20492 р. – 100, у 20493 р. – 100, у 20494 р. – 100, у 20495 р. – 100, у 20496 р. – 100, у 20497 р. – 100, у 20498 р. – 100, у 20499 р. – 100, у 20500 р. – 100, у 20501 р. – 100, у 20502 р. – 100, у 20503 р. – 100, у 20504 р. – 100, у 20505 р. – 100, у 20506 р. – 100, у 20507 р. – 100, у 20508 р. – 100, у 20509 р. – 100, у 20510 р. – 100, у 20511 р. – 100, у 20512 р. – 100, у 20513 р. – 100, у 20514 р. – 100, у 20515 р. – 100, у 20516 р. – 100, у 20517 р. – 100, у 20518 р. – 100, у 20519 р. – 100, у 20520 р. – 100, у 20521 р. – 100, у 20522 р. – 100, у 20523 р. – 100, у 20524 р. – 100, у 20525 р. – 100, у 20526 р. – 100, у 20527 р. – 100, у 20528 р. – 100, у 20529 р. – 100, у 20530 р. – 100, у 20531 р. – 100, у 20532 р. – 100, у 20533 р. – 100, у 20534 р. – 100, у 20535 р. – 100, у 20536 р. – 100, у 20537 р. – 100, у 20538 р. – 100, у 20539 р. – 100, у 20540 р. – 100, у 20541 р. – 100, у 20542 р. – 100, у 20543 р. – 100, у 20544 р. – 100, у 20545 р. – 100, у 20546 р. – 100, у 20547 р. – 100, у 20548 р. – 100, у 20549 р. – 100, у 20550 р. – 100, у 20551 р. – 100, у 20552 р. – 100, у 20553 р. – 100, у 20554 р. – 100, у 20555 р. – 100, у 20556 р. – 100, у 20557 р. – 100, у 20558 р. – 100, у 20559 р. – 100, у 20560 р. – 100, у 20561 р. – 100, у 20562 р. – 100, у 20563 р. – 100, у 20564 р. – 100, у 20565 р. – 100, у 20566 р. – 100, у 20567 р. – 100, у 20568 р. – 100, у 20569 р. – 100, у 20570 р. – 100, у 20571 р. – 100, у 20572 р. – 100, у 20573 р. – 100, у 20574 р. – 100, у 20575 р. – 100, у 20576 р. – 100, у 20577 р. – 100, у 20578 р. – 100, у 20579 р. – 100, у 20580 р. – 100, у 20581 р. – 100, у 20582 р. – 100, у 20583 р. – 100, у 20584 р. – 100, у 20585 р. – 100, у 20586 р. – 100, у 20587 р. – 100, у 20588 р. – 100, у 20589 р. – 100, у 20590 р. – 100, у 20591 р. – 100, у 20592 р. – 100, у 20593 р. – 100, у 20594 р. – 100, у 20595 р. – 100, у 20596 р. – 100, у 20597 р. – 100, у 20598 р. – 100, у 20599 р. – 100, у 20600 р. – 100, у 20601 р. – 100, у 20602 р. – 100, у 20603 р. – 100, у 20604 р. – 100, у 20605 р. – 100, у 20606 р. – 100, у 20607 р. – 100, у 20608 р. – 100, у 20609 р. – 100, у 20610 р. – 100, у 20611 р. – 100, у 20612 р. – 100, у 20613 р. – 100, у 20614 р. – 100, у 20615 р. – 100, у 20616 р. – 100, у 20617 р. – 100, у 20618 р. – 100, у 20619 р. – 100, у 20620 р. – 100, у 20621 р. – 100, у 20622 р. – 100, у 20623 р. – 100, у 20624 р. – 100, у 20625 р. – 100, у 20626 р. – 100, у 20627 р. – 100, у 20628 р. – 100, у 20629 р. – 100, у 20630 р. – 100, у 20631 р. – 100, у 20632 р. – 100, у 20633 р. – 100, у 20634 р. – 100, у 20635 р. – 100, у 20636 р. – 100, у 20637 р. – 100, у 20638 р. – 100, у 20639 р. – 100, у 20640 р. – 100, у 20641 р. – 100, у 20642 р. – 100, у 20643 р. – 100, у 20644 р. – 100, у 20645 р. – 100, у 20646 р. – 100, у 20647 р. – 100, у 20648 р. – 100, у 20649 р. – 100, у 20650 р. – 100, у 20651 р. – 100, у 20652 р. – 100, у 20653 р. – 100, у 20654 р. – 100, у 20655 р. – 100, у 20656 р. – 100, у 20657 р. – 100, у 20658 р. – 100, у 20659 р. – 100, у 20660 р. – 100, у 20661 р. – 100, у 20662 р. – 100, у 20663 р. – 100, у 20664 р. – 100, у 20665 р. – 100, у 20666 р. – 100, у 20667 р. – 100, у 20668 р. – 100, у 20669 р. – 100, у 20670 р. – 100, у 20671 р. – 100, у 20672 р. – 100, у 20673 р. – 100, у 20674 р. – 100, у 20675 р. – 100, у 20676 р. – 100, у 20677 р. – 100, у 20678 р. – 100, у 20679 р. – 100, у 20680 р. – 100, у 20681 р. – 100, у 20682 р. – 100, у 20683 р. – 100, у 20684 р. – 100, у 20685 р. – 100, у 20686 р. – 100, у 20687 р. – 100, у 20688 р. – 100, у 20689 р. – 100, у 20690 р. – 100, у 20691 р. – 100, у 20692 р. – 100, у 20693 р. – 100, у 20694 р. – 100, у 20695 р. – 100, у 20696 р. – 100, у 20697 р. – 100, у 20698 р. – 100, у 20699 р. – 100, у 20700 р. – 100, у 20701 р. – 100, у 20702 р. – 100, у 20703 р. – 100, у 20704 р. – 100, у 20705 р. – 100, у 20706 р. – 100, у 20707 р. – 100, у 20708 р. – 100, у 20709 р. – 100, у 20710 р. – 100, у 20711 р. – 100, у 20712 р. – 100, у 20713 р. – 100, у 20714 р. – 100, у 20715 р. – 100, у 20716 р. – 100, у 20717 р. – 100, у 20718 р. – 100, у 20719 р. – 100, у 20720 р. – 100, у 20721 р. – 100, у 20722 р. – 100, у 20723 р. – 100, у 20724 р. – 100, у 20725 р. – 100, у 20726 р. – 100, у 20727 р. – 100,

цього виду. Так, тримання в дисциплінарному батальйоні було призначене: у 2002 р. – для 137 в/с (питома вага в загальній кількості засуджених – 0,07%), у 2003 р. – для 102 в/с (0,05 %), у 2004 р. – для 124 в/с (0,1%), у 2005 р. – для 88 в/с (0,05%), у 2006 р. – для 41 в/с (0,03%)¹. Питома вага засуджених в/с (яким призначено усі види покарань) стосовно загальної кількості засуджених стабільно складає 0,4%. Станом на січень 2012 р. покарання у виді тримання у дисциплінарному батальйоні відбувалося лише 5 сержантів і солдатів².

Наводячи аргументи щодо необхідності розширення системи покарань, угорський фахівець К. Бард зазначає, що згідно з новою політикою в їй галузі при застосуванні кримінальних покарань необхідно враховувати що прагматичні, тобто економічного характеру, міркування³. Уявляється, що це твердження цілком слушно може бути використане і щодо покарань, які «відживають» своє, підтверджуючи ефективність для досягнення мети покарання лише екскурсом в історію. Держава, безумовно, повинна рахуватися з економічними витратами, забезпечуючи тримання в/с у дисциплінарному батальйоні. За даними Головного управління військових прокуратур ГПУ, на порушників військової дисципліни припадає майже у 40 разів більша кількість персоналу (не менше 180 осіб), яким тільки на зарплату щороку виділяється 5,7 млн. гривень⁴.

Перехід до ринкових відносин, загальна криза у сфері виробництва не могли не відбитися на всьому комплексі проблем, пов’язаних із виконанням кримінального покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні, у тому числі на забезпечення засуджених працею. Дисциплінарні військові частини виявилися незахищеними як соціально, так і економічно. Хоча й до початку реформ дисциплінарні військові частини мали недостатньо могутній потенціал, що давало змогу забезпечити працею засуджених, рівень якої залежав від таких об’єктивних причин, як відсутність

¹ Структура видів покарання, призначених засудженим особам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/95928218064710FD32572F1003B4BF8?OpenDocument&CollapseView&RestrictToCategory=95928218064710FD32572F1003B4BF8&Count=500&>. – Заголовок з екрана.

² На кожного зека з дисбату Україна витрачає 14 мільйонів на рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/na-kozhnogo-zeka-z-disbatu-ukrayina-vitachayet-14-milyoniv-na-rik.html>. – Заголовок з екрана.

³ Хавронюк, М. І. Нові види покарання: чи потрібно їх передбачати у Кримінальному кодексі України? // Альманах кримінального права: зб. ст. – Вип. 1 / відп. ред. П.І. Андрushko, П.С. Берзін. – К.: Правова сдільність, 2009. – С. 412.

⁴ На кожного зека з дисбату Україна витрачає 14 мільйонів на рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/na-kozhnogo-zeka-z-disbatu-ukrayina-vitachayet-14-milyoniv-na-rik.html>. – Заголовок з екрана.

необхідних спеціальностей у засуджених, труднощі забезпечення матеріально-технічними ресурсами для виробництва¹. На даний час виробництво є законсервованим, і головним чином виховна робота із засудженими зводиться до «політнавчань», стройової підготовки та інших видів². Як у таких умовах досягти мети покарання, яка полягає передусім у карі, а вже потім – виправленні засуджених та запобіганні вчиненню нових злочинів?

Чи простежується взагалі відмінність між дисциплінарним батальоном (як місцем відбування покарання) та військовою частиною? Частина 5 ст. 71 Кримінально-виконавчого кодексу України імперативно покладає на в/с, які тримаються в дисциплінарному батальоні, обов'язок займатися суспільно корисною працею, вимагає проведення з ними соціально-виховної роботи, загальноосвітнього і професійно-технічного навчання, громадського впливу. Це є першочерговим завданням. І вже як доповнення до вище перелічених заходів впливу із засудженими *так само* проводяться військові навчання (курсив мій – I.B.). Зазначеному кореспонduють і положення Інструкції про порядок відбування покарання засуджених військовослужбовців у виді тримання в дисциплінарному батальоні (затвердженої наказом Міністра оборони України від 29 листопада 2004 р. №567).

Аналізуючи діяльність дисциплінарних військових частин з організації професійного навчання і трудового використання засуджених, науковці роблять висновки, що у цій сфері немає єдиної організаційної бази. На результати професійної підготовки значно впливають такі чинники: засуджені не можуть пройти курс професійно-технічного навчання, тому що строки цього виду покарання варіюються в межах від шести місяців до двох років; більшість засуджених не має необхідної попередньої професійної підготовки для продуктивної трудової діяльності; перелік пропонованих спеціальностей (професій) не відповідає інтересам і нахилам багатьох засуджених³.

На відміну від режиму у виправних та виховних колоніях у дисциплінарному батальоні немає такої диференціації: ізоляції засуджених, по-

¹ Богатирьов, І., Сокоринський, Ю. Тримання в дисциплінарному батальоні військовослужбовців (проблеми і пропозиції). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/.../262crl52.pdf. – Заголовок з екрана.

² На кожного зека з дисбату Україна витрачає 14 мільйонів на рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/na-kozhnogo-zeka-z-disbatu-ukrayina-vitrachayet-14-miliyoniv-na-rik.html>. – Заголовок з екрана.

³ Богатирьов, І., Сокоринський, Ю. Тримання в дисциплінарному батальоні військовослужбовців (проблеми і пропозиції) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/.../262crl52.pdf. – Заголовок з екрана.

оном
ст. 71
с, які
льно
боти,
вли-
зіче-
вчан-
нукії
дьних покарань.

T. M. Миронівська, к.ю.н., доцент,
доктор юридичного права
Національного університету юриспруден-
ції та академії України імені Ярослава
Мудрого

ЩОДО ПРОБЛЕМІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ В НОРМАТИВНОМУ РЕГУЛЮВАННІ ПРОВАЛЖЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Досліджуються питання методів вивчення процесів розчинення та виведення сировини з розчину фарбових пігментів (рольуксів) для у крикетному промисловості.

8 BEIJING

Правова визначеність є однією з невід'ємних складових принципу верховенства права як конституційного принципа. Сприйняття верховенства права як влати-стуpu: